

Udskriftsdato: 23. december 2025

KEN nr 9345 af 15/07/1999 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse P-13-99 om pension - Menières sygdom

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: J.nr.: 601250-98

Ankestyrelsens principafgørelse P-13-99 om pension - Menières sygdom

Resume:

Ankestyrelsen har i principielt møde behandlet nogle sager om førtidspension til personer med Menières sygdom.

Menières sygdom er en tilstand præget af pludselige anfald af svimmelhed, kvalme, opkastninger, svigtende hørelse og øresusen (tinnitus). Sygdommen kan opstå spontant og uden forvarsel. Stress er dog en kendt faktor, der kan provokere anfald. Sygdommen kan brænde ud med årene, men der følger ikke sjældent et varigt høretab med, som holder sig, selv om anfald og sygdom som sådan er brændt ud.

I sag nr. 1 fandt Ankestyrelsen ikke grundlag for tilkendelse af mere end forhøjet almindelig førtidspension med kontrol til en 44-årig mand, der de sidste to-tre år havde haft anfald i form af hørenedsættelse, tinnitus og svimmelhed. Efter behandling var anfaldene var aftaget til ét klassisk anfald om måneden.

I sag nr. 2 fik en 55-årig mand tilkendt mellemste førtidspension. Ansøgeren havde to-tre ugentlige svimmelhedsanfald, dårlig hørelse på højre øre og begyndende udvikling af høretab på venstre øre. Der var tinnitus på begge ører og desuden dårlig balance. Ankestyrelsen lagde yderligere vægt på, at lidelsen var forværret efter et whiplash traume, og at der desuden var følger efter dette i form af blandt andet lettere indskrænket bevægelighed i halshvirvelsøjlen, ømhed af halshvirvelsøjlen, lettere muskelømhed i nakke- og skulderåb og hovedpine.

I sag nr. 3 blev der givet afslag på højeste førtidspension til en 54-årig kvinde. Ankestyrelsen fandt dog grundlag for tilkendelse af mellemste førtidspension med kontrol inden ansøger fylder 60 år. Ankestyrelsen lagde vægt på, at ansøgers Menière havde medført døvhed på det ene øre og tunghørighed på det andet øre. Der var et-to ugentlige svimmelhedsanfald af tre-fire timers varighed, og symptomer i form af svimmelhed, hukommelses- og koncentrationsproblemer, samt usikker gangfunktion. Ankestyrelsen lagde også vægt på, at der fortsat var mulighed for en vis bedring af ansøgers svimmelhed ved behandling.

Kassation:

Principafgørelsen har ikke længere vejledningsværdi

Love:

Lov om social pension - lovebekendtgørelse nr. 22 af 14. januar 1998 - § 14 og § 15

Sagsfremstilling 1:

Sag nr. 1 - j.nr. 601250-99

Sagen vedrørte spørgsmålet om mere end forhøjet almindelig førtidspension til en 44-årig tidligere automekaniker, der senest havde arbejdet som rutebilchauffør indtil januar 1995, hvor han ophørte på grund af problemer med helbredet.

Der havde været symptomer på Menières sygdom siden 1990.

Der forelå erklæring fra speciallæge i øre-, næse- og halssygdomme. Efter denne havde ansøger de seneste 2-3 år haft klassiske anfald med hørenedsættelse, tinnitus og svimmelhed. Efter behandling var

anfaldshyppigheden aftaget - til ét månedligt anfald, men med permanent støjoverfølsomhed og med balanceproblemer dagligt. Der var hørenedsættelse, men kun på venstre øre.

Kommunen fandt, at ansøger var berettiget til forhøjet almindelig førtidspension efter lovens § 14, stk. 3, nr. 1.

Revaliderings- og pensionsnævnet tiltrådte afgørelsen med kontrol i år 2003.

Nævnet begrundede afgørelsen med, at speciallægeerklæringen bekræftede diagnosen Menière sygdom. De første år var anfaldene hyppige og meget voldsomme. De klassiske anfald var nu aftaget, og der forekom i gennemsnit anfald én gang om måneden. Ansøger var permanent støjoverfølsom og usikker på balancen. Svimmelheden var tydelig relateret til stress, og ansøgers dagligdag var derfor indrettet fuldstændig skematisk.

Nævnet fandt fortsat, at ansøgers erhvervsevne var nedsat til under halvdelen. Resterhvervsevnen ville efter nævnets opfattelse kunne udnyttes i beskæftigelse eventuelt i form af skånejob, hvor ansøger ikke blev udsat for stress.

Nævnet fandt således ikke, at der var tale om en så betydelig nedsættelse af erhvervsevnen, at betingelsen for tilkendelse af mellemste førtidspension var opfyldt.

I klagen til Ankestyrelsen var det bl.a. anført, at der fra ansøgers ophold på revalideringsklinik var fremlagt dokumentation for, at revaliderings- og behandlingsmulighederne var udtømt. Det var endvidere anført, at ansøger ikke følte sig korrekt vurderet i forhold til de fysiske og psykiske gener, han dagligt måtte leve med.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at ansøger ikke var berettiget til mere end førtidspension efter § 14, stk. 3, nr. 1, i lov om social pension.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at ansøger led af Menières sygdom, og at ansøger ifølge erklæring fra speciallæge de sidste 2-3 år havde haft anfald i form af hørenedsættelse, tinnitus og svimmelhed. Det fremgik dog også, at disse anfald nu var aftagende til ét klassisk anfald om måneden.

Det var således Ankestyrelsens opfattelse, at ansøger burde kunne bestride et hensyntagende skånejob på deltid. I den forbindelse burde der tages hensyn til ansøgers overfølsomhed over for støj, og til at ansøger burde undgå at udsættes for stressede situationer.

Ankestyrelsen tiltrådte således revaliderings- og pensionsnævnets afgørelse. Nævnets kontrol i år 2003 blev fastholdt.

Sagsfremstilling 2:

Sag nr. 2 - j.nr. 601257-98

Sagen vedrørte spørgsmålet om mere en forhøjet almindelig førtidspension efter § 14, stk. 3, nr. 1.

Ansøger var en 55-årig, tidligere undervisningsleder med Menières sygdom siden 1992, men forværret efter et whiplash traume i juli 1996. Før ulykken havde ansøgeren ét anfald ugentligt. Efter ulykken var der anfald to til tre gange ugentligt. Der var derudover støjoverfølsomhed, balance- og koncentrationsbesvær.

Kommunen fandt, at ansøger var berettiget til forhøjet almindelig førtidspension.

Det sociale nævn tiltrådte afgørelsen. Nævnet henviste til, at ansøger led af dobbeltsidig Menières sygdom samt følger efter whiplash læsion. Det blev lagt til grund, at ansøger klagede over svimmelhed, øresusen, træthed og hørenedsættelse. Det blev yderligere lagt til grund, at det var svært at udtale sig sikkert om lidelsens prognose. Nævnet fandt dog, at den nævnte lidelse invaliderede ansøger varigt i et omfang, der svarede til en erhvervsevnenedsættelse på mindst halvdelen.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at ansøger opfyldte betingelserne for tilkendelse af mellemste førtidspension efter lov om social pension § 14, stk.2, nr.1.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at ansøger led af Menières sygdom, og at der i forbindelse med en bilulykke i juli 1996, hvorved ansøger pådrog sig whiplash læsion, var sket en forværring af lidelsen. Ansøger havde nu to-tre ugentlige svimmelhedsanfald ofte forekommende om natten, ledsaget af diarré og opkastninger. Ansøger havde dårlig hørelse på højre øre, og der var begyndende udvikling af høretab på venstre øre. Ansøger havde øresusen på begge ører. Herudover havde ansøger dårlig balance.

Ankestyrelsen lagde desuden vægt på, at ansøger havde følger efter whiplash traume i form af blandt andet lettere indskrænket bevægelighed i halshvirvelsøjlen, ømhed af halshvirvelsøjlen, lettere muskel-ømhed i nakke- og skulderåg og hovedpine.

Ankestyrelsen ændrede således det sociale nævns afgørelse.

Sagsfremstilling 3:

Sag nr. 3 - j.nr. 600097-99

Sagen vedrørte spørgsmålet om højeste førtidspension til en 54-årig kontorassistent, der havde modtaget invaliditetsydelse siden 1982 på grund af Menières sygdom. Hun var sygemeldt i september 1997. Ydelsen var herefter af kommunen konverteret til mellemste førtidspension.

Der var anfald én til to gange ugentligt, altid balancebesvær, dog værst efter anfald. Ansøger var døv på højre øre og med et betragteligt øretab på venstre. Hertil kom en voldsom tinnitus, og som følge heraf koncentrationsbesvær, træthed og tilbøjelighed til hovedpine. Der var oplyst, at der var mulighed for en vis bedring af balanceproblemerne ved behandling med øvelser.

Det sociale nævn fandt, at ansøger ikke havde ret til højeste førtidspension efter lovens § 14, stk. 1. Nævnet fandt derimod, at ansøger havde ret til mellemste førtidspension efter lovens § 14, stk. 2, nr. 1. Nævnet tiltrådte således kommunens afgørelse.

Nævnet begrundede afgørelsen med, at ansøgers lidelse var forværret gennem årene, men at der ikke var andre helbredsproblemer af væsentlig betydning for erhvervsevnen. Ansøger var psykisk påvirket af lidelsen, men der var ifølge nævnet ingen selvstændig psykisk sygdom eller intellektuelle begrænsninger.

I klagen til Ankestyrelsen var det bl.a. anført, at ansøger var 100% døv på højre øre og havde en høretærskel på 70db. på venstre øre.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at ansøger ikke havde ret til mere end mellemste førtidspension efter lov om social pension § 14, stk.2, nr.1.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at ansøger siden 1972 havde lidt af Menières sygdom, som havde medført, at ansøger var døv på højre øre og tunghør på venstre øre. Der var en-to gange om ugen svimmelheds anfald af tre-fire timers varighed.

Ankestyrelsen lagde desuden vægt på, at ansøger led af svimmelhed, havde hukommelses- og koncentrationsproblemer, og at ansøgers gangfunktion var usikker.

Ankestyrelsen skønnede, at lidelsen havde medført en betydelig nedsættelse af erhvervsevnen, som kunne give grundlag for mellemste førtidspension, men ikke en så svær invaliditet, at ansøgers erhvervsevne i ethvert erhverv var ubetydelig.

Ankestyrelsen lagde i den forbindelse vægt på, at ansøgers lidelse ikke var væsentligt ændret i forhold til perioden før september 1997, hvor ansøger fortsat kunne bestride sit hidtidige arbejde.

Ankestyrelsen lagde desuden vægt på, at der fortsat var mulighed for en vis bedring af ansøgers svimmelhed ved behandling.

Ankestyrelsen stadfæstede således det sociale nævns afgørelse, dog med kontrol inden ansøger fyldte 60 år.